

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Педагогічний факультет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова
«24» жовтня 2024 року протокол № 4
Голова Вченої ради,
Ректор університету, академік
Віктор АНДРУЩЕНКО

**Освітньо-наукова програма
«ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Кваліфікація: доктор філософії з освітніх, педагогічних наук

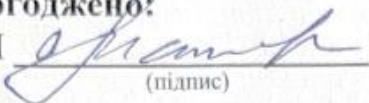
*Зі змінами, внесеними
згідно з рішенням Вченої ради
УДУ імені Михайла Драгоманова
від 28 серпня 2025 р.*

Введено в дію:

Наказ № 320 від 30.09.2025 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

Програму погоджено?

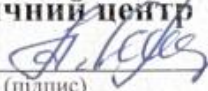
Гарант ОНП (Олена МАТВИЄНКО)
(підпис)

Вчена рада педагогічного факультету

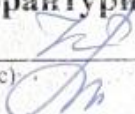
Протокол від «25» червня 2025 р. № 14

Голова Вченої ради факультету (Тарас ОЛЕФІРЕНКО)
(підпис)

Навчально-методичний центр

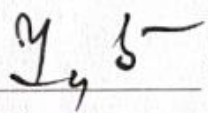
Начальник НМЦ (Алла РОМАНЧУК)
(підпис)

Відділ аспірантури і докторантури

Завідувач відділу (Ксенія БОДНАР)
(підпис)

Науково-методична рада університету

Протокол від «27» серпня 2025 р. № 11

 Микола ЧУМАК
(підпис)

Голова Науково-методичної ради (Роман ВЕРНИДУБ)
(підпис)

Проректор з наукової роботи

 (Григорій ТОРБІН)
(підпис)

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації. Програма регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до процесу підготовки докторів філософії зі спеціальності «Освітні, педагогічні науки». Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки», за якою здійснюють підготовку здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова, розроблена робочою групою у такому складі:

Керівник робочої групи (гарант ОНП): **Матвієнко Олена Валеріївна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова.

Члени робочої групи: **Вайнола Ренате Хейкіївна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної освіти та соціальної роботи Факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
Кушнірук Світлана Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
Рідей Наталія Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач менеджменту та інноваційних технологій соціокультурної діяльності, економіки і маркетингу Навчально-наукового інституту публічного управління та адміністрування УДУ імені Михайла Драгоманова;
Свириденко Денис Борисович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
Слабко Володимир Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освіти дорослих Навчально наукового інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації УДУ імені Михайла Драгоманова;

Франчук Василь Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютерної та програмної інженерії Факультету математики, інформатики та фізики УДУ імені Михайла Драгоманова;

Золотаренко Тетяна Олександрівна, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

ВРАХОВАНО:

- 1) рекомендації, висловлені у звіті експертної групи й експертному висновку галузевої експертної ради НАЗЯВО з галузі знань 01 «Освіта» (Справа № 1083/АС-21 від 30.09.2021 р.);
- 2) рекомендації, висловлені у звіті експертної групи й експертному висновку галузевої експертної ради НАЗЯВО з галузі знань 01 «Освіта» (Справа № 1101/АС-25 від 24.06.2025 р.);
- 3) рекомендації науковців та стейкхолдерів, висловлені під час обговорення проєктів ОНП та в рецензіях.

Фахову експертизу стейкхолдерів

Марусинець Мар'яна Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, директор департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської обласної державної адміністрації.

Канішевська Любов Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут проблем виховання НАПН України.

Желанова Вікторія В'ячеславівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії освітології та психолого-педагогічних наук, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка.

Внесення змін до освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти редакції 2024 року зумовлене результатами її реалізації та необхідністю врахування зауважень і рекомендацій, сформульованих під час акредитаційної експертизи, розгляду справи галузевою експертною радою та ухвалення рішення Національним агентством

із забезпечення якості вищої освіти від 24 червня 2025 року, протокол № 10 (82).

Зміни спрямовано на узгодження мети, змісту, програмних компетентностей і результатів навчання з предметною областю спеціальності, посилення підготовки здобувачів до дослідницької та науково-педагогічної діяльності, зокрема до проєктування й проведення навчальних занять у закладах вищої освіти. В оновленій редакції ОНП передбачено:

- уточнення мети освітньо-наукової програми з акцентом на підготовці докторів філософії, здатних продукувати нові знання, здійснювати самостійні оригінальні дослідження, розв'язувати комплексні проблеми у сфері освіти й педагогіки та здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти;

- конкретизацію предметної області програми: об'єкта діяльності, цілей навчання, теоретичного змісту, методів, методик, технологій, інструментів та обладнання. Уточнено дослідницькі підходи, засоби опрацювання даних, методики проєктування освітніх компонентів, викладання й оцінювання результатів навчання у вищій школі;

- оновлення основного фокусу, ключових слів та особливостей програми для чіткішого відображення її дослідницької й науково-педагогічної спрямованості. Акцентовано взаємозв'язок фундаментальної підготовки, дисертаційного дослідження та практичного опанування викладацької діяльності, використання результатів досліджень в освітньому процесі, індивідуалізацію підготовки здобувачів;

- уточнення інтегральної компетентності та оптимізацію переліку загальних і фахових компетентностей шляхом об'єднання змістово близьких положень і зменшення дублювання зі збереженням основних напрямів дослідницької та професійної підготовки;

- уніфіковано формулювання програмних результатів навчання, конкретизовано очікувані результати дослідницької діяльності, окремо визначено результати щодо проєктування й проведення навчальних занять у ЗВО, організації самостійної та дослідницької роботи здобувачів, оцінювання результатів навчання і вдосконалення викладання;

- введення до циклу загальнонаукової підготовки обов'язкового освітнього компонента ЗН 05 «Теорія і методика проєктування освітнього процесу у вищій школі» обсягом 3 кредити ЄКТС із формою підсумкового контролю — залік, спрямованого на забезпечення теоретико-методичної підготовки здобувачів до викладацької діяльності та виконання відповідних завдань науково-педагогічної практики;

- посилення практичної підготовки шляхом збільшення обсягу освітнього компонента П 01 «Науково-педагогічна практика» з 3 до 6 кредитів ЄКТС зі збереженням форми підсумкового контролю — залік;
- збільшення загального обсягу освітньої складової ОНП із 45 до 52 кредитів ЄКТС, зокрема обов'язкових компонентів — із 33 до 39 кредитів, вибіркового — із 12 до 13 кредитів. Обсяг вибіркового компонента СВ 04 збільшено з 3 до 4 кредитів ЄКТС; частка вибіркового компонента в оновленій програмі становить 25 %;
- оновлення матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідно до переглянутих переліків компетентностей і результатів навчання та введення нового обов'язкового освітнього компонента.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» розроблена згідно з вимогами Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 283 від 03.04.2019), Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010», Національної рамки кваліфікацій, Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти та інших документів.

I. Профіль освітньо-наукової програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Український державний університет імені Михайла Драгоманова Педагогічний факультет кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь, що присвоюється	доктор філософії
Назва галузі знань	01 Освіта/Педагогіка
Назва спеціальності	011 Освітні, педагогічні науки
Офіційна назва освітньої програми	Освітні, педагогічні науки
Обмежень щодо форм навчання	Немає
Кваліфікація освітня, що присвоюється	доктор філософії з освітніх, педагогічних науки
Кваліфікація (-ї) професійна (-і)	Не передбачено
Кваліфікація в дипломі	Доктор філософії з освітніх, педагогічних науки
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 52 кредитів ЄКТС, термін навчання - 4 роки

Наявність акредитації	Акредитована до 12.12.2024 р. Дата видачі сертифікату 14.12.2023 р. № 6314
Цикл/рівень	НРК України 8 рівень FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – третій цикл
Передумови	Наявність ступеня магістра, або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська
Термін дії освітньої програми	до наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://pf.udu.edu.ua/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy#011-osvitni-pedahohichni-nauky-3

2 – Мета освітньо-наукової програми

Підготовка докторів філософії у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, здатних продукувати нові знання, здійснювати самостійні оригінальні дослідження, розв'язувати комплексні проблеми у сфері освіти й педагогіки та здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. Мета реалізується через поєднання фундаментальної теоретико-методологічної та практичної підготовки, критичне осмислення досягнень вітчизняної й світової педагогічної науки, оволодіння методами дослідження, проєктування освітнього процесу, викладання та оцінювання результатів навчання у вищій школі. Підготовка спрямована на формування здатності розробляти й упроваджувати науково обґрунтовані освітні інновації на засадах академічної доброчесності, соціальної відповідальності та міжнародної співпраці з урахуванням завдань сталого розвитку, викликів воєнного стану й відновлення України.

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки. Об'єкт діяльності: освітні процеси, педагогічні явища та системи, закономірності навчання, виховання й розвитку особистості; дослідницько-інноваційна та науково-педагогічна діяльність у сфері освіти. Цілі навчання: формування компетентностей, необхідних для продукування нового педагогічного знання, проведення самостійних оригінальних досліджень, розв'язання комплексних проблем у сфері освіти й педагогіки, здійснення науково-педагогічної
--	---

	діяльності у закладах вищої освіти та впровадження науково обґрунтованих освітніх інновацій. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теорії та концепції освітніх, педагогічних наук; філософські й методологічні засади педагогічних досліджень; загальна педагогіка, історія педагогіки, порівняльна педагогіка, теорія навчання і виховання, педагогіка вищої школи; закономірності професійного становлення особистості та освіти впродовж життя; наукові засади проєктування освітнього процесу, розвитку освітніх систем і забезпечення якості освіти. Методи, методики, технології: загальнонаукові та спеціальні методи педагогічних досліджень; історико-педагогічний і порівняльно-педагогічний аналіз; кількісні, якісні та змішані дослідницькі підходи; методи педагогічного моделювання, спостереження, опитування й експерименту, статистичного аналізу та інтерпретації даних; методики проєктування освітніх компонентів, проведення навчальних занять і оцінювання результатів навчання у вищій школі; технології дослідницького, дистанційного та змішаного навчання. Інструменти й обладнання: бібліотечні фонди, електронні репозитарії, бібліографічні та наукометричні бази даних; комп'ютерна техніка й мультимедійне обладнання; програмні засоби збирання, зберігання, кількісного та якісного аналізу й візуалізації дослідницьких даних; системи управління навчанням, платформи академічної комунікації та спільної роботи; засоби створення цифрових освітніх ресурсів та інструменти штучного інтелекту з дотриманням вимог академічної доброчесності, дослідницької етики й захисту даних.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньо-наукової програми	Дослідження фундаментальних і прикладних проблем освітніх, педагогічних наук, що поєднує теоретико-методологічне осмислення освітніх процесів, історико-педагогічний і порівняльний аналіз із проведенням оригінальних емпіричних досліджень.

	Акцент зроблено на створенні нового педагогічного знання, обґрунтуванні освітніх інновацій та критичному оцінюванні їх результативності. Програма зосереджена на взаємозв'язку дослідницької та науково-педагогічної діяльності: застосуванні результатів досліджень у проєктуванні змісту освітніх компонентів, розробленні навчально-методичного забезпечення, викладанні й оцінюванні результатів навчання у закладах вищої освіти. Передбачає розвиток дослідницької самостійності, академічної комунікації та здатності ухвалювати обґрунтовані педагогічні рішення. Сучасні проблеми навчання, виховання й розвитку особистості розглядаються у контексті цифрової трансформації, інклюзивності, забезпечення якості освіти та сталого розвитку. Особлива увага приділяється дослідженню освітніх викликів воєнного стану й науковому обґрунтуванню рішень для забезпечення доступності, безпеки, безперервності та відновлення освіти в Україні. Ключові слова: освітні, педагогічні науки; методологія педагогічних досліджень; загальна педагогіка; історія педагогіки; порівняльна педагогіка; педагогіка вищої школи; навчання і виховання; освітні інновації; науково-педагогічна діяльність; цифрова трансформація освіти; якість освіти; сталий розвиток; відновлення освіти.
Особливості програми	Особливістю ОНП є поєднання фундаментальної підготовки з освітніх, педагогічних наук, самостійного дисертаційного дослідження та практичного опанування науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Цей взаємозв'язок забезпечується виконанням дослідницьких завдань у межах освітніх компонентів, опануванням теорії та методики проєктування освітнього процесу у вищій школі й проходженням науково-педагогічної практики. Практична спрямованість програми поєднує викладацьку та дослідницьку діяльність: від наукового обґрунтування педагогічних рішень до розроблення навчально-методичних матеріалів,

	проведення занять, оцінювання результатів навчання та рефлексії власного викладання. Здобувачі долучаються до роботи наукових колективів, виконують індивідуальні дослідницькі завдання, представляють їх результати та визначають можливості використання отриманих напрацювань в освітньому процесі й дисертаційному дослідженні. Індивідуалізація підготовки реалізується через вибір освітніх компонентів і конкретизацію дослідницьких завдань відповідно до тематики дисертації, наукових інтересів та професійних потреб здобувачів. Програма поєднує історико-педагогічні, теоретико-методологічні, порівняльні та експериментальні напрями досліджень, передбачає використання міждисциплінарних підходів для розв'язання проблем у межах предметної області спеціальності. Підготовка враховує освітньо-науковий потенціал столичного регіону та потреби закладів вищої освіти й наукових установ у дослідниках і науково-педагогічних працівниках. Наскрізними орієнтирами є академічна доброчесність, відповідальне застосування цифрових технологій, педагогічне партнерство та міжнародна наукова комунікація. Дослідницькі й практичні завдання спрямовуються, зокрема, на обґрунтування рішень для забезпечення стійкості та безперервності освіти в умовах воєнного стану, її відновлення й подальшого розвитку.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Місцями працевлаштування є заклади освіти, наукові та науково-дослідні установи, державні й неурядові організації, установи та підприємства, що здійснюють освітню, дослідницьку, науково-методичну й експертну діяльність у сфері освіти, забезпечують підвищення кваліфікації та професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників.
Подальше навчання	Продовження освіти, спрямованої на здобуття другого наукового ступеня - доктора наук, постдокторські студії, підвищення кваліфікації,

	набуття додаткових кваліфікацій у формальній, неформальній та інформальній освіті.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес базується на активному навчанні, передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проєкті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу. Науково-педагогічна практика. Форми роботи: очне навчання (face-to-face) – лекції, практичні заняття; навчання через викладання (learning by teaching) – практика; самостійне навчання (self-study learning) – самостійна робота, опрацювання інформації в мережі; навчання через дослідження (learning through research) – проєктна робота, підготовка дисертаційної роботи; персоналізоване навчання (personalized learning) – індивідуальні консультації з науковими керівниками; дистанційне навчання (distance learning) – навчання за допомогою сучасних комунікаційних засобів обміну інформацією; онлайн навчання (online collaborative learning) – робота здобувачів ступеня PhD і викладачів в режимі онлайн.
Оцінювання	Освітня складова ОНП. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX). Враховуються всі види аудиторної, самостійної навчальної діяльності здобувачів та науково-педагогічна практика. Передбачено такі види і форми контролю: поточний (усне, письмове опитування, тестування); підсумковий контроль, визначений навчальним планом, у терміни, встановлені графіком освітнього процесу (залік, усний іспит, письмовий іспит, іспит у формі тестів, захист звіту з науково-педагогічної практики). Наукова складова ОНП. Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється на основі аналізу кількісних і якісних показників. Передбачено: аналіз стану та/або рівня підготовки дисертації або окремих частин дисертації (відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи здобувача); публікацій у фаховій періодиці України, зарубіжних періодичних виданнях, журналах, включених до наукометричних баз Scopus,

	WoS; участі в науково-комунікативних заходах (конференції, семінари тощо); наявності сертифікатів про науково-педагогічне стажування; участь у грантовій та/або проєктній діяльності. Поточний контроль здійснюється на основі щорічних звітів аспіранта щодо виконання індивідуального плану наукової роботи на засіданнях кафедри педагогіки з оформленням відповідного висновку. Підсумковий контроль передбачає публічний захист наукових досягнень у формі дисертації.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми у сфері освіти та педагогіки в дослідницько-інноваційній і науково-педагогічній діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і вдосконалення професійної практики; володіти методологією наукової та педагогічної діяльності, здійснювати самостійне оригінальне дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, формування цілісного наукового світогляду, генерування нових ідей і розв’язання комплексних проблем.
	ЗК 2. Здатність здійснювати пошук, систематизацію та критичне оцінювання інформації з різних джерел, застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології у науковій і професійній діяльності.
	ЗК 3. Здатність до наукової та професійної комунікації державною й іноземною мовами, аргументованого представлення власної позиції та співпраці в національному й міжнародному академічному середовищі.
	ЗК 4. Здатність діяти на засадах академічної доброчесності, професійної етики та соціальної відповідальності, поважати права людини, різноманітність і рівні можливості.
	ЗК 5. Здатність самостійно та в команді планувати й реалізовувати діяльність, виявляти ініціативу та лідерство, оцінювати якість роботи, здійснювати рефлексію і професійний саморозвиток в умовах змін та невизначеності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність критично осмислювати теорії, концепції та закономірності розвитку освіти й педагогічної науки, здійснювати історико-педагогічний і порівняльно-педагогічний аналіз, визначати актуальні наукові проблеми в межах предметної області спеціальності.
	ФК 2. Здатність планувати та здійснювати самостійне оригінальне педагогічне дослідження, обґрунтовувати його методологію, добирати й розробляти дослідницький інструментарій, аналізувати та інтерпретувати дані, визначати достовірність, наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів.
	ФК 3. Здатність проєктувати освітні компоненти та їх навчально-методичне забезпечення, планувати й проводити лекційні, практичні та семінарські заняття у закладах вищої освіти, організовувати самостійну й дослідницьку роботу здобувачів, оцінювати результати навчання та вдосконалювати викладання.
	ФК 4. Здатність досліджувати, науково обґрунтовувати та проєктувати виховні системи й технології розвитку особистості, здійснювати педагогічну взаємодію на засадах партнерства, інклюзивності, громадянських цінностей і поваги до культурного різноманіття.
	ФК 5. Здатність обґрунтовано застосовувати цифрові технології та інструменти штучного інтелекту в педагогічних дослідженнях і викладанні, розробляти освітні ресурси, критично оцінювати можливості, обмеження та ризики використання цифрових засобів.
	ФК 6. Здатність представляти, оприлюднювати та поширювати результати педагогічних досліджень, здійснювати наукову експертизу й фахову дискусію, розвивати дослідницьку співпрацю з дотриманням академічної доброчесності, дослідницької етики, прав інтелектуальної власності та принципів відкритої науки.
	ФК 7. Здатність планувати й організовувати науково-педагогічну та дослідницько-інноваційну діяльність, розробляти освітні й наукові проєкти та управляти ними, здійснювати експертизу освітніх рішень і брати участь у забезпеченні якості освіти.

	ФК 8. Здатність досліджувати освітні виклики та обґрунтовувати педагогічні рішення для забезпечення безпеки, доступності й безперервності освіти, подолання освітніх втрат і відновлення України з урахуванням принципів сталого розвитку та релевантного міжнародного досвіду.
--	--

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1. Критично осмислювати філософські засади наукового пізнання, сучасні педагогічні теорії та концепції; здійснювати критичний аналіз, оцінювання і синтез нових та комплексних ідей у сфері освіти й педагогіки; застосовувати поняттєво-категоріальний апарат освітніх, педагогічних наук для пояснення освітніх явищ, виявлення суперечностей і формулювання наукових проблем.

ПРН 2. Здійснювати історико-педагогічний і порівняльно-педагогічний аналіз освітніх процесів та систем; критично оцінювати вітчизняний і зарубіжний педагогічний досвід, визначати можливості та обмеження його використання в сучасних соціокультурних умовах.

ПРН 3. Ініціювати, планувати та реалізовувати самостійне оригінальне дослідження в межах предметної області спеціальності; розробляти його концепцію та програму, обґрунтовувати актуальність проблеми, визначати об'єкт, предмет, мету, завдання та дослідницькі питання або гіпотези; узгоджувати методологію, методи й етапи дослідження та обґрунтовано коригувати його перебіг з урахуванням отриманих результатів і виявлених обмежень, дотримуючись академічної доброчесності та дослідницької етики.

ПРН 4. Добирати, адаптувати та розробляти дослідницький інструментарій; збирати й аналізувати емпіричні дані із застосуванням відповідних кількісних і якісних методів; оцінювати достовірність результатів та обмеження дослідження, формулювати аргументовані висновки; обґрунтовувати наукову новизну, теоретичне й практичне значення отриманих результатів та власний внесок у розширення і переосмислення педагогічного знання, вдосконалення освітньої практики.

ПРН 5. Здійснювати систематичний пошук і критичне оцінювання наукової інформації, використовувати бібліографічні та наукометричні бази даних; обґрунтовано застосовувати цифрові засоби й інструменти штучного інтелекту для дослідження, опрацювання та візуалізації даних і розроблення освітніх ресурсів, перевіряючи коректність отриманих результатів.

ПРН 6. Вільно спілкуватися академічною українською та іноземною мовами з питань наукової і професійної діяльності; представляти й обговорювати результати досліджень в усній і письмовій формах, готувати наукові публікації, доповіді та матеріали для фахової і нефахової аудиторій;

аргументовано обстоювати самостійну наукову позицію, здійснювати взаємодію з колегами, національною та міжнародною науковою спільнотою, поширювати наукові знання серед широкої громадськості.

ПРН 7. Дотримуватися академічної доброчесності, дослідницької етики та прав інтелектуальної власності; забезпечувати належне цитування, прозорість дослідницьких процедур, захист даних і прав учасників дослідження; застосовувати принципи відкритої науки з урахуванням етичних та правових обмежень.

ПРН 8. Проєктувати освітній компонент і його навчально-методичне забезпечення, визначати результати навчання та узгоджувати з ними зміст, методи й засоби викладання; планувати та проводити лекційні, практичні й семінарські заняття у закладах вищої освіти, інтегруючи сучасні наукові досягнення та результати власних досліджень.

ПРН 9. Організовувати самостійну й дослідницьку роботу здобувачів вищої освіти; розробляти та застосовувати прозорі критерії й інструменти оцінювання результатів навчання, надавати конструктивний зворотний зв'язок, аналізувати результативність занять і вдосконалювати власну викладацьку діяльність.

ПРН 10. Науково обґрунтовувати й проєктувати виховні системи та технології розвитку особистості, визначати способи оцінювання їх результативності; організовувати педагогічну взаємодію на засадах партнерства, інклюзивності, громадянських цінностей, поваги до національної ідентичності та культурного різноманіття.

ПРН 11. Розробляти освітні й наукові проєкти, визначати їх цілі, етапи, ресурси, ризики та критерії результативності; обґрунтовувати рішення щодо організації науково-педагогічної діяльності й удосконалення освітніх програм на основі нормативних документів, результатів моніторингу якості та потреб заінтересованих сторін.

ПРН 12. Досліджувати вплив кризових чинників на освіту та обґрунтовувати рішення щодо її безпеки, доступності й безперервності в умовах воєнного стану; розробляти пропозиції щодо подолання освітніх втрат і відновлення освіти з урахуванням принципів сталого розвитку, потреб учасників освітнього процесу та критично осмисленого міжнародного досвіду.

ПРН 13. Здійснювати рефлексію та самооцінювання власної наукової і професійної діяльності, планувати й реалізовувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення; самостійно та у співпраці з іншими розв'язувати дослідницькі й науково-педагогічні завдання, ініціювати та розвивати нові ідеї й підходи у сфері освіти та педагогіки, виявляти відповідальність за власні рішення та здатність діяти в умовах невизначеності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку докторів філософії освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки», відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»). У підготовці фахівців беруть участь такі підрозділи: підрозділи Педагогічного факультету: - кафедра педагогіки; - кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки; - кафедра ЮНЕСКО з наукової освіти; інші підрозділи університету: - Навчально наукового інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації;- кафедра освіти дорослих;- кафедра менеджменту та інноваційних технологій соціокультурної діяльності, економіки і маркетингу; - Факультет соціології та соціальної політики: - кафедра соціальної світи та соціальної роботи; - Факультет іноземної філології; - Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики; - Факультету математики, інформатики та фізики: - кафедри комп'ютерної та програмної інженерії. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of science, фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних інститутах.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньої програми «Освітні, педагогічні науки» відповідає ліцензійним умовам. Викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Освітні, педагогічні науки» здійснюється в

	лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	На сайті Університету (https://udu.edu.ua), педагогічного факультету (https://pf.udu.edu.ua/) міститься інформація про навчальну (зокрема, навчальні, робочі програми, силабуси ОК) та наукову роботу, контакти, віртуальне навчальне середовище Moodle. Здобувачі мають відкритий доступ до мережі Wi-Fi, Internet тощо. У процесі онлайн-навчання використовується переважно платформи Google Meet, Zoom. Робота з різними браузерами, електронною поштою, соціальними мережами дозволяє оптимізувати взаємодію, визначаючи кожному індивідуальну освітню траєкторію. Належною є забезпеченість бібліотечними ресурсами (друкованими та електронними) https://enpuir.udu.edu.ua/, оптимізовано доступ до мережі інших електронних бібліотек (українських та зарубіжних) https://lib.udu.edu.ua/, профільних авторських розробок науково-педагогічних працівників. Навчально-методичне забезпечення (навчальні та робочі програми, силабуси, навчально-методичні картки, електронні навчальні курси, навчальні посібники, освітньо-наукові комплекси/методичні рекомендації та ін.) відповідає ліцензійним вимогам. Регулюється Статутом Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

	(Концепцією освітньої діяльності) (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhayla-drahomanova), Стратегією розвитку Українського державного університету імені Михайла Драгоманова на 2023-2028 роки (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/inshi-dokumenty/strategiia-rozvytku-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhaila-drahomanova-na-2023-2028-roky), «Положенням про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова» (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-ukrayinskomu-derzhavnomu-universyteti-imeni-mykhaila-drahomanova), «Положенням про організацію та проведення практик студентів УДУ імені Михайла Драгоманова» (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyk-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova) та іншими внутрішніми документами (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty)
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно нормативних документів освітньої галузі та відповідних договорів із закладами вищої освіти та науково-дослідними установами в університеті створені умови для забезпечення можливості національної кредитної мобільності. https://pf.udu.edu.ua/aspirantam/zabezpechennia-iakosti-osvity-zdobuvachiv-phd/onp-011-osvitni-pedahohichni-nauky-phd#uhody-pro-spivpratsiu-ta-steikkholdery
Міжнародна кредитна мобільність	Університет створює і забезпечує можливості міжнародної кредитної мобільності, сприяє участі здобувачів і викладачів у міжнародних проєктах, зокрема програмах ERASMUS+, за довгостроковими угодами про наукову і академічну співпрацю https://pf.udu.edu.ua/aspirantovi-fpp/mizhnarodna-spivpratsia-mizhnarodna-akademichna-mobilnist-ta-stazhuvannia/mizhnarodni-uhody-aspiratu-

	fpp#universytetskyi-koledzh-pivdenno-skhidnoi-norvehii , УДУ – міжнародне співробітництво https://udu.edu.ua/UNIVERSYTET/MIZHNARODNE-SPIVROBITNYTSTVO#CATEGORY-250
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства України та після вивчення курсу української мови.

II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми

Відповідно до абз. 4 п. 26 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», що затверджено постановою КМУ, вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 13 кредитів ЄКТС та входять до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план окрім базових складових містить перелік дисциплін за вибором аспіранта. Вибіркова складова полягає у вільному виборі аспірантів дисциплін, які формують здобуття знань зі спеціальності, а також вибір дисциплін, що пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження. Вибір погоджуються з науковим керівником та гарантом програми. Аспірант також має право обрати дисципліну, яка пропонується для інших спеціальностей та рівнів вищої освіти. Взяти участь у формуванні вибіркової складової можуть усі кафедри Університету.

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код навчальної дисципліни	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	3	4	5
Обов'язкові навчальні дисципліни			
Цикл загальнонаукової підготовки			
ЗН 01	Філософські студії	4	екзамен
ЗН 02	Іноземна мова для академічних цілей	6	екзамен
ЗН 03	Методи планування та обробки результатів наукових досліджень	4	залік
ЗН 04	Наукометрія та науково-організаційна діяльність	4	залік
ЗН 05	Теорія і методика проєктування освітнього процесу у вищій школі	3	залік

Цикл спеціальної підготовки			
СП 01	Актуальні проблеми дослідження загальної педагогіки та історії педагогіки	3	екзамен
СП 02	Актуальні проблеми дослідження теорії та методики професійної освіти	3	екзамен
СП 03	Актуальні проблеми виховання зростаючої особистості в сучасних соціокультурних умовах	3	екзамен
СП 04	Сучасні інформаційні технології в науковій сфері	3	залік
П 01	Науково-педагогічна практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		39	
Вибіркові навчальні дисципліни			
СВ 01	Дисципліни каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки», а також навчальних дисциплін з інших освітньо-наукових програм УДУ імені Михайла Драгоманова/інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності	3	залік
СВ 02		3	залік
СВ 03		3	залік
СВ 04		4	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		13	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		52	

2.2. Наукова складова ОНП

Наукова складова ОНП оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури. Індивідуальний план наукової роботи, де зазначені терміни, вимоги та форма запланованих і виконаних здобувачем дій, зарахованих до його проміжної атестації, має бути погоджений із науковим керівником /керівниками. Наукова складова ОНП передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії в галузі освіти є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуальних наукових завдань в освітній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять

оригінальний внесок у суму знань наук про освіту та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова передбачає такі види діяльності: проведення наукового дослідження та оформлення дисертації; оприлюднення результатів наукового дослідження (опублікування статей, участь у конференціях); атестація (захист дисертації).

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Атестація завершується ухваленням разової спеціалізованої вченої ради рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі Освіти/Педагогіки в результаті успішного виконання здобувачем цієї освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається закладом вищої освіти (науковою установою) після затвердження атестаційною колегією МОН України рішення ради. Дисертація, за результатами захисту якої радою прийнято рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення. Здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки передбачає набуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення в галузі Освіти/Педагогіки. Основні результати дисертаційного дослідження повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу
--	--

	вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. № 44: 1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту); 2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором); 3) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов. Стаття у виданні, віднесеному до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій. Належність наукового видання до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом. Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання. Статті, опубліковані після набрання чинності цим Порядком, зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування. Не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без
--	---

	посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<i>1) Загальні вимоги до дисертації</i> Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю А1 Освітні науки є самостійним розгорнутим науковим дослідженням, спрямованим на розв'язання комплексної проблеми у сфері освіти та педагогіки. Вона повинна містити нові науково обґрунтовані результати, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для розвитку освітніх наук. Дисертація є кваліфікаційною науковою роботою, виконаною здобувачем особисто, що відображає результати його власних досліджень і подається з метою присудження ступеня доктора філософії. Зміст дисертації має відповідати предметній області спеціальності, темі, меті та завданням дослідження, засвідчувати методологічну обґрунтованість наукового пошуку, достовірність отриманих результатів і самостійність наукового внеску здобувача. Дисертація виконується державною або англійською мовою та подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису в друкованій та електронній формах. Вимоги до дисертації та порядок присудження ступеня доктора філософії визначаються Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами). Структура та оформлення дисертації мають відповідати Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 р. за № 155/30023 (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31 травня 2019 р. № 759).

2) Подання та попереднє обговорення результатів дисертаційного дослідження

Для ознайомлення з результатами дослідження та їх попереднього обговорення дисертація подається до відповідного структурного підрозділу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова згідно з установленою в університеті процедурою.

Здобувач представляє результати дослідження, обґрунтовує актуальність наукової проблеми, методологію та методи її розв'язання, наукову новизну, теоретичне і практичне значення одержаних результатів, особистий внесок у їх отримання. За результатами розгляду дисертації та її публічної презентації здійснюється оцінювання наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дослідження відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Подання документів для утворення разової спеціалізованої вченої ради та подальша атестація здобувача здійснюються відповідно до зазначеного Порядку.

3) Обсяг і технічне оформлення дисертації

Обсяг основного тексту дисертації встановлюється цією освітньо-науковою програмою та становить 6,5–7,5 авторських аркушів. Повноваження закладу визначати максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації відповідно до специфіки галузі знань та/або спеціальності передбачено пунктом 6 Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Основний текст дисертації охоплює вступ, розділи та висновки. Його обсяг обчислюється в авторських аркушах. Один авторський аркуш дорівнює 40 тисячам друкованих знаків, включаючи цифри, розділові знаки та проміжки між словами. Це орієнтовно відповідає 24 сторінкам тексту, оформленого в текстовому редакторі Word шрифтом Times New Roman розміром 14 пунктів. Основою визначення обсягу є кількість знаків, а кількість сторінок має орієнтовний характер.

До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки.

Технічне оформлення дисертації здійснюється відповідно до додатка 4 до Вимог, затверджених наказом МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 (зі змінами):

- дисертацію друкують на одному або, за бажанням здобувача, на обох боках аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм);
- міжрядковий інтервал становить 1,5;
- розмір шрифту — 14 типографських пунктів; для оформлення в текстовому редакторі Word використовується шрифт Times New Roman;
- допускається підготовка дисертації у форматі LaTeX із відповідним стильовим оформленням;
- встановлюються такі розміри полів: ліве — не менше 25 мм, праве — не менше 10 мм, верхнє та нижнє — не менше 20 мм;
- кожен основний структурний елемент дисертації, розділи основної частини та додатки починаються з нової сторінки.

Оформлення заголовків, нумерації розділів і підрозділів, таблиць, рисунків, формул, посилань та інших елементів має бути послідовним і відповідати встановленим вимогам.

4) Академічна доброчесність, електронна форма та оприлюднення дисертації

Дисертація та наукові публікації, у яких висвітлено її результати, не повинні містити академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації. Здобувач відповідає за самостійність виконання роботи, достовірність представлених даних, належне зазначення авторства та коректне використання результатів інших дослідників.

У разі використання наукових результатів, ідей, публікацій та інших матеріалів інших авторів у тексті дисертації обов'язково наводяться посилання на відповідні джерела. Використання результатів спільних досліджень супроводжується чітким визначенням особистого внеску здобувача.

Для утворення разової спеціалізованої вченої ради дисертація подається в друкованому вигляді та в електронній формі у форматі *PDF/A* з текстовим шаром із накладенням кваліфікованого електронного підпису з використанням кваліфікованої електронної позначки часу, відповідно до пункту 13 Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Університет забезпечує оприлюднення електронної копії дисертації на своєму офіційному вебсайті протягом п'яти робочих днів із дати видання наказу про утворення разової спеціалізованої вченої ради. Оприлюднюється примірник у форматі *PDF/A* з текстовим шаром із накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, з використанням кваліфікованої електронної позначки часу. Оприлюднення здійснюється з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації відповідно до пункту 18 зазначеного Порядку.

5) Структура дисертації та вимоги до її основних елементів

Дисертація повинна містити такі основні структурні елементи:

- титульний аркуш;
- анотацію;
- зміст;
- перелік умовних позначень — за необхідності;
- основну частину;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульний аркуш оформлюється за формою, наведеною в додатку 1 до Вимог до оформлення дисертації, затверджених наказом МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 (зі змінами).

Анотація подається державною та англійською мовами й містить узагальнений короткий виклад основного змісту дисертації. У ній стисло представляються основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та, за наявності,

практичного значення. Обсяг анотації становить 0,2–0,3 авторського аркуша. За бажанням здобувача анотація може подаватися також третьою мовою, пов'язаною з предметом дослідження.

В анотації зазначаються:

- прізвище та ініціали здобувача;
- назва дисертації;
- вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач;
- код і назва спеціальності;
- найменування закладу вищої освіти або наукової установи, у якому здійснювалася підготовка;
- найменування закладу вищої освіти або наукової установи, у спеціалізованій вченій раді якого відбудеться захист;
- місто та рік.

Наприкінці анотації наводяться *ключові слова* відповідною мовою. Їх сукупність має відображати основний зміст і тематику дослідження та забезпечувати можливість тематичного пошуку роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти. Ключові слова подаються в називному відмінку, в рядок, через кому.

Після ключових слів розміщується список публікацій здобувача за темою дисертації в такій послідовності: праці, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації; праці, які засвідчують апробацію її матеріалів; праці, які додатково відображають наукові результати дослідження.

Зміст повинен містити назви всіх структурних елементів, заголовки та підзаголовки за їх наявності, із зазначенням нумерації та номерів початкових сторінок.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання та скорочень подається за необхідності окремим списком. Їх пояснення також наводиться в тексті під час першого згадування. Скорочення, символи та позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не включаються.

Основна частина дисертації складається зі вступу, розділів і висновків.

	У <i>вступі</i> подається загальна характеристика дисертації, що охоплює: • обґрунтування вибору теми дослідження, її зв'язку із сучасними науковими дослідженнями у відповідній предметній області та визначення сутності наукової проблеми або завдання; • мету й завдання дослідження відповідно до його об'єкта та предмета; • методи дослідження з поясненням їх призначення та обґрунтуванням вибору; • наукову новизну отриманих результатів із визначенням їх відмінності від раніше відомих; • особистий внесок здобувача, зокрема в результати та публікації, підготовлені у співавторстві; • відомості про апробацію матеріалів дисертації; • структуру та обсяг роботи. За наявності у <i>вступі</i> також зазначаються зв'язок дисертації з науковими програмами, планами, темами та грантами, номери державної реєстрації науково-дослідних робіт, найменування організацій, у яких виконувалося дослідження, а також практичне значення одержаних результатів. У <i>розділах дисертації</i> повно й послідовно викладається зміст власного дослідження здобувача, обґрунтовуються його теоретичні положення, методологія та дослідницькі процедури, аналізуються й інтерпретуються отримані результати. Наводяться посилання на всі наукові праці здобувача, зазначені в анотації; ці праці також включаються до списку використаних джерел. Огляд та аналіз наукових джерел мають бути підпорядковані обґрунтуванню дослідницької проблеми, визначенню стану її розробленості та встановленню наукової новизни власного дослідження. Співвідношення оглядово-аналітичного матеріалу й викладу власних результатів визначається логікою, завданнями та методологією роботи з урахуванням специфіки теоретичних, історико-педагогічних, порівняльно-педагогічних та емпіричних досліджень.
--	--

У висновках викладаються найбільш значущі наукові та практичні результати дисертації відповідно до поставленої мети й завдань. Визначаються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані отримані результати, та перспективні напрями подальших досліджень.

За наявності практичного значення результатів наводяться відомості про їх використання або рекомендації щодо практичного застосування. Якщо результати впроваджено, зазначаються найменування відповідних організацій; копії документів, що підтверджують упровадження, можуть включатися до додатків.

Список використаних джерел формується здобувачем за його вибором: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку. Допускається формування списків використаних джерел наприкінці кожного розділу основної частини дисертації.

Бібліографічний опис оформлюється за вибором здобувача з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одного зі стилів, передбачених рекомендованим переліком у додатку 3 до Вимог до оформлення дисертації. Обраний спосіб оформлення застосовується послідовно; опис кожного джерела має містити відомості, необхідні для його однозначної ідентифікації.

До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації: дослідницький інструментарій, анкети, опитувальники, діагностичні завдання; проміжні формули й розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи дослідження та апробації; акти впровадження й листи підтримки результатів роботи; інструкції, методики, описи алгоритмів, які не є основними результатами дослідження; навчально-методичні матеріали; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали.

	Обов'язковим додатком є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію її результатів із зазначенням назв конференцій, конгресів, симпозіумів, семінарів, наукових шкіл, місця й дати проведення та форми участі. Додатки можуть подаватися у вигляді окремої частини, тому або книги.
--	--

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗН 01	ЗН 02	ЗН 03	ЗН 04	ЗН 05	СП 01	СП 02	СП 03	СП 04	П 01
ЗК 1	+		+			+	+	+		
ЗК 2		+	+	+		+			+	+
ЗК 3		+		+	+					+
ЗК 4	+			+	+			+	+	+
ЗК 5				+	+		+			+
ФК 1	+					+	+	+		
ФК 2	+		+			+	+	+	+	+
ФК 3					+		+			+
ФК 4					+	+		+		+
ФК 5					+				+	+
ФК 6		+		+		+				+
ФК 7				+	+		+			+
ФК 8					+	+	+	+		+

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ЗН 01	ЗН 02	ЗН 03	ЗН 04	ЗН 05	СП 01	СП 02	СП 03	СП 04	П 01
ПРН 1	+					+	+	+		+
ПРН 2						+	+			+
ПРН 3	+		+			+	+	+		+
ПРН 4			+						+	+
ПРН 5			+	+					+	+
ПРН 6		+		+						+
ПРН 7	+		+	+					+	+
ПРН 8					+					+
ПРН 9					+					+
ПРН 10					+			+		+
ПРН 11				+	+		+			+
ПРН 12					+		+	+		+
ПРН 13				+	+		+			+

VI. Системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідає вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, затвердженим Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. В УДУ регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vnutrishniu-systemu-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-v-uduimeni-mykhaila-drahomanova>, Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу <https://udu.edu.ua/nauka/antyplahiat> та ін., діяльністю Центру моніторингу якості освіти https://monitoring.udu.edu.ua/images/Polozhenia_pro_ZMYO_-_2024.pdf.

Зокрема, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти передбачено:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації щодо освітньої діяльності Університету;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності педагогічними і науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Гарант освітньо-наукової програми

Олена МАТВІЄНКО